41998Y0715(01)

PREDVSTUPOVÝ PAKT O ORGANIZOVANOM ZLOČINE MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI EURÓPSKEJ ÚNIE A KANDIDÁTSKYMI KRAJINAMI STREDNEJ A VÝCHODNEJ EURÓPY A CYPROM

(Text schválený Radou SVZ dňa 28. mája 1998)

(98/C 220/01)

My, ministri spravodlivosti a záležitostí vnútra členských štátov Európskej únie, konajúci v rámci svojich kompetencií členov Rady Európskej únie v plnej spolupráci s Komisiou

a

my, ministri spravodlivosti a záležitostí vnútra kandidátskych krajín strednej a východnej Európy, vrátane pobaltských štátov a Cypru,

prvé ďalej uvádzané len ako „členské štáty EÚ“ a druhé ďalej uvádzané len ako „krajiny CCEE a Cyprus“,

ktorí sa dňa 28. mája 1998 zišli v Bruseli,

BERÚC DO ÚVAHY akčný plán Európskej únie o organizovanom zločine, schválený Európskou radou v Amsterdame v júni 1997 ([1]), a najmä jeho odporúčanie č. 3;

ZDÔRAZŇUJÚC spoločný záväzok k demokracii, ľudským právam a právneho štátu a vedomí si toho, že organizovaný zločin predstavuje vážnu hrozbu pre tieto hodnoty, pretože preniká, narúša a korumpuje vládne štruktúry, legitímne obchodné a finančné podnikanie a spoločnosť na všetkých úrovniach,

UZNÁVAJÚC, že pre účinnú policajnú spoluprácu a súdnu spoluprácu sú ako na národnej, tak na medzinárodnej úrovni potrebné minimálne nasledujúce prvky:

— účinná štrukturovaná policajná správa s právomocami konať, kvalifikovaným personálom a technickým vybavením potrebným na účinný boj proti kriminalite,

— súdny systém s primeranými právomocami fungujúci na základe moderných hmotných a procedurálnych noriem,

— dostatočný právny základ pre boj proti korupcii a jeho dôsledné uplatňovanie,

— praktická schopnosť orgánov uplatňujúcich právo bojovať proti organizovanému zločinu, vrátane drogových trestným činom a medzinárodným obchodom so zbraňami, ďalej konfiškovať zisky z trestnej činnosti a predchádzať praniu špinavých peňazí,

— postačujúce prostriedky prevencie v boji proti zneužívaniu drog,

— prísne kontroly zákonného nadobúdania zbraní,

ROZHODNUTÍ úzko spolupracovať v boji proti organizovanému zločinu a ostatným formám závažnej trestnej činnosti, vrátane obchodovaniu s ľuďmi a organizovanému nelegálnemu prisťahovalectvu,

ROZHODNUTÍ zlepšiť aj medzinárodnú spoluprácu s cieľom vysporiadať sa s týmto javom,

([1]) Ú. v. ES C 251, 15.8.1997, str. 1.

SO ZRETEĽOM na Berlínske vyhlásenie zo septembra 1994, Svetovú ministerskú konferenciu Organizácie Spojených národov o nadnárodnom organizovanom zločine z novembra 1994, na 40 odporúčaní G7/P8 o boji s nadnárodným organizovaným zločinom z 12. apríla 1996, na 25 odporúčaní skupiny G7/P8 ministerskej konferencie o terorizme z 30. júla 1996 a na 10 zásad boja proti trestnej činnosti využívajúcej špičkovú techniku schválené skupinou G8 dňa 10. decembra 1997,

UZNÁVAJÚC, že si už vytvárame spoločný názor na to, ako bojovať s organizovaným zločinom, keďže sme sa už všetci pripojili k určitým medzinárodným právnym dokumentom dôležitým pre boj proti organizovanému zločinu,

SO ZRETEĽOM na diskusie o organizovanom zločine prebiehajúce na ostatných medzinárodných fórach, ako napríklad OSN, ktoré v súčasnosti skúma možnosť navrhnutia Dohovoru OSN o organizovanom zločine na základe iniciatívy Poľskej republiky,

UZNÁVAJÚC spoluprácu, ktorá už prebieha medzi našimi orgánmi a želajúc si posilniť ju tak okamžite, ako z dlhodobého hľadiska,

SO ŽELANÍM, aby na tento účel bol vypracovaný pakt, ktorý umožní zintenzívniť existujúcu spoluprácu v predvstupovom období,

BERÚC do úvahy potrebu krajín CCEE a Cypru vykonávať *acquis* pred vstupom do Európskej únie,

DOHODLISME SA TAKTO:

Zásada 1

Potvrdzujeme svoje rozhodnutie plne spolupracovať v boji proti všetkým druhom organizovaného zločinu a ostatným formám závažných trestných činov.

Zásada 2

S uspokojením berieme na vedomie, že krajiny CCEE a Cyprus vyjadrili svoj úmysel prijať a účinne vykonávať Európsky dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach z roku 1959, ako aj medzinárodné dohovory uvedené v odporúčaní č. 13 akčného plánu Európskej únie o organizovanom zločine. To sa uskutoční podľa možnosti čo najskôr, ako je to ustanovené v odporúčaní č. 13.

Berúc na vedomie, že sme všetci už niektoré z týchto právnych dokumentov ratifikovali, v odporúčaní č. 13 sú uvedené tieto medzinárodné dohovory:

— Európsky dohovor o vydávaní, Paríž 1957,

— Druhý protokol k Európskemu dohovoru o vydávaní, Štrasburg 1978,

— Protokol k Európskemu dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach, Štrasburg 1978,

— Dohovor o praní, vyhľadávaní, zabavovaní a konfiškácii ziskov z trestnej činnosti, Štrasburg 1990,

— Dohovor o vzájomnej pomoci medzi colnými správami a jeho protokol, Neapol 1967 ([1]),

— Dohoda o nezákonnom obchode po mori, ktorou sa vykonáva článok 17 Dohovoru Organizácie Spojených národov proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropnými látkami, Štrasburg 1995,

— Dohovor o boji proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropnými látkami, Viedeň 1988,

— Európsky dohovor o potláčaní terorizmu, Štrasburg 1977.

Okrem toho berieme s uspokojením na vedomie úmysel krajín CCEE a Cypru uzákoniť a uplatňovať právne predpisy, čo im umožní do pristúpenia ratifikovať dohovory uvedené v odporúčaní č. 14 akčného plánu o organizovanom zločine.

Zásada 3

Máme v úmysle spolupracovať na rozvoji a efektívnej činnosti centrálnych orgánov uplatňujúcich právo a súdnych orgánov zodpovedných za boj proti organizovanému zločinu. Sú to najmä orgány, s ktorými sa uvažuje v odporúčaniach č. 1 (ústredné národné orgány zodpovedné za koordináciu boja proti organizovanému zločinu), 19 (ústredné národné kontaktné miesta pre

([1]) Je potrebné poznamenať, že tento dohovor nie je otvorený na podpis kandidátskym krajinám.

výmenu informácií), 20 (národné multidisciplinárne tímy) a 21 (Európska súdna sieť) akčného plánu o organizovanom zločine.

V súlade s príslušným vnútroštátnym legislatívnym rámcom tieto orgány taktiež napomôžu:

— rýchlej a efektívnej medzinárodnej policajnej spolupráci a súdnej spolupráci týkajúcej sa boja proti organizovanému zločinu a

— národnej koordinácii boja proti organizovanému zločinu.

Generálnemu sekretariátu Rady Európskej únie oznámime národné kontaktné miesta zriadené v súlade s odporúčaním č. 19 akčného plánu, ktorý informácie o nich zašle všetkým zainteresovaným.

Súc si vedomí skutočnosti, že na dosiahnutie úspechu v boji proti organizovanému zločinu je nevyhnutná koordinácia vyšetrovania trestných činov, sa domnievame, rešpektujúc ústavné systémy každého z našich štátov, že je vhodné zvážiť zriadenie multidisciplinárnych integrovaných tímov na národnej úrovni, ako je ustanovené v odporúčaní č. 20 akčného plánu pre boj proti organizovanému zločinu. Máme v úmysle z času na čas organizovať stretnutia medzi takýmito tímami, aby prediskutovali spoločné stratégie a akcie za pomoci Europolu, ak to bude vhodné.

Súhlasíme a vypracujeme za pomoci Europolu spoločnú ročnú stratégiu s cieľom identifikovať najvážnejšie hrozby, čo sa týka organizovaného zločinu, spoločné pre nás všetkých. Na tento účel každé predsedníctvo Rady zorganizuje stretnutia na vypracovanie a kontrolu tejto ročnej stratégie, ktoré by mohli užitočne stavať na skúsenostiach výročnej správy Európskej únie o organizovanom zločine. Krajiny CCEE a Cyprus sú pripravené odpovedať na dotazník vypracovaný na tento účel Európskou úniou a budú primerane informované o práci kontaktnej a podpornej siete Rady a o práci Europolu.

Zásada 4

Zdôrazňujeme význam úzkej spolupráce v otázkach týkajúcich sa rýchlej a účinnej výmeny informácií na účely vyšetrovania a vzájomnej právnej pomoci, ako aj v oblasti účinnej podpory vyšetrovania.

Krajiny CCEE a Cyprus zvážia zriadenie kontaktných miest súdnej spolupráce na uľahčenie súdnej spolupráce ako medzi nimi samotnými, tak s členskými štátmi Európskej únie s cieľom ich postupného začlenenia do siete Európskej únie.

Zásada 5

Pripisujeme veľký význam vzájomnej výmene spravodajstva o uplatňovaní práva pri súčasnom zabezpečení ochrany údajov týkajúcich sa osôb. Výmena spravodajstva by nemala byť vykonávaná len ako výmena informácií v rámci vyšetrovania, ale taktiež aj na účely zbierania a zdieľania informácií pre vypracovávanie dlhodobých stratégií.

Uvedomujeme si význam zhromažďovania informácií o zločineckých skupinách a ich miestach pobytu s cieľom podporovať účinnú analýzu.

Zdôrazňujeme význam zabezpečenia toho, aby bola každá výmena informácií v súlade s príslušnými pravidlami týkajúcimi sa ochrany údajov, najmä s Dohovorom Rady Európy na ochranu osôb v súvislosti s automatickým spracovávaním osobných údajov z 28. januára 1981. S uspokojením berieme na vedomie úmysel krajín CCEE a Cypru ratifikovať tento dohovor podľa možnosti čo najskôr, ak zatiaľ tak neurobili.

Zdôrazňujeme potrebu zabezpečiť podľa možnosti čo najúplnejšiu ochranu citlivých informácií získaných z ostatných krajín. Vyzývame príslušné orgány každého z našich štátov, aby si navzájom poskytovali rady týkajúce sa požiadaviek ohľadom prezrádzania informácií v rámci súdnych a správnych konaní a vopred prerokovali možné problémy vyplývajúce z týchto požiadaviek. V tejto súvislosti sa domnievame, že zasielajúci štát by mal mať možnosť pred zaslaním stanoviť podmienky pre ochranu citlivých informácií, ktoré by mali byť dodržané prijímajúcim štátom.

Zásada 6

Domnievame sa, že veľký význam má vzájomná praktická pomoc pri vyšetrovaní a akciách.

Táto vzájomná praktická pomoc môže zahŕňať:

— pomoc s odbornou prípravou a vybavením,

— spoločné vyšetrovacie aktivity a špeciálne akcie, kde je to vhodné, podporované Europolom,

— napomáhanie cezhraničnej spolupráci pri uplatňovaní práva a súdnej spolupráci čo sa týka dlhodobých vyšetrovaní a krátkodobých operácií, najmä rýchlym spracovávaním príslušných žiadostí a logistická podpora v súvislosti s cezhraničnou spoluprácou,

— vzájomná výmena úradníkov uplatňujúcich právo a súdnych orgánov ako účastníkov výcviku v rámci vyšetrovaní týkajúcich sa našich krajín.

Zdôrazňujeme význam a účinnosť techník, ako napríklad elektronické sledovanie, tajné operácie a kontrolované dodávky. Máme v úmysle napomáhať medzinárodnej spolupráci v týchto oblastiach, berúc plne do úvahy dopad na ľudské práva.

Zásada 7

Prikladáme veľký význam bilaterálnym a multilaterálnym spoločným projektom na presadzovanie práva. O túto formu spolupráce by bolo potrebné sa snažiť najmä v tých oblastiach organizovaného zločinu, ktoré predstavujú cezhraničné problémy a mala by vychádzať z prístupu spočívajúcom na projekte odsúhlasenom Radou Európskej únie na jej zasadaní 4. decembra 1997.

Uvedomujeme si potrebu, pokiaľ je nevyhnutná a v súlade s príslušnými rezolúciami Rady Európskej únie, zaviesť a vykonávať programy na ochranu svedkov a osôb spolupracujúcich so súdnym procesom a na tento účel si vzájomne pomáhať, najmä povoľovaním možností prijímania vyššie uvedených osôb v našich krajinách na základe spoločnej dohody.

Zásada 8

Zdôrazňujeme význam Europolu ako kanála pre informácie a čo sa týka poskytovania analytických posudkov a po čase taktiež poskytovania účinnej podpory krajinám CCEE a Cypru.

Preto majú krajiny CCEE a Cyprus v úmysle vykonať podľa možnosti čo najskôr potrebné prípravy, ktoré im umožnia v čase vstupu pristúpiť k Dohovoru o Europole a zriadiť potrebné národné jednotky.

S uspokojením berieme na vedomie, že krajiny CCEE a Cyprus už nadväzujú predbežné kontakty s Protidrogovou jednotkou Europolu a takéto kontakty podporujeme; a po nadobudnutí účinnosti Dohovoru o Europole majú v úmysle začať s prípravami oficiálnych dohôd po prijatí tohto paktu, najmä čo sa týka odvelenia styčných dôstojníkov do Haagu. Rada Európskej únie a Komisia majú v úmysle pomáhať krajinám CCEE a Cypru pri začatí zriaďovania potrebných národných jednotiek a podporovať financovanie cez príslušné programy spoločenstva v súlade s pravidlami, ktoré sa na ne vzťahujú.

Zásada 9

S cieľom zabezpečiť rýchlosť a účinnosť vybavovania žiadostí o vypočutie svedka a ostatných súdnych žiadostí, sme s uspokojením zobrali na vedomie ochotu krajín CCEE a Cypru sformulovať správne postupy v súlade so Spoločným opatrením o správnych postupoch pri vzájomnej právnej pomoci v trestných veciach ([1]), prijatým Radou dňa 29. júna 1998.

Zásada 10

S cieľom zabrániť páchateľom, aby ťažili z našich rozdielnych právnych systémov, ktoré môžu vytvárať bezpečné útočiská, zdôrazňujeme význam skorej ratifikácie dohovorov Európskej únie o vydávaní z roku 1995 a 1996, vypracované v rámci Európskej únie, a význam toho, aby krajiny CCEE a Cyprus uzákonili právne predpisy, ktoré im umožnia pristúpiť k týmto dohovorom do doby ich vstupu k Európskej únii. Vyjadrujeme náš úmysel využiť pritom čo najmenej možností pre vznesenie výhrad, ktoré tieto dohovory ponúkajú. My zabezpečíme účinné uplatnenie princípu „*aut dedere, aut iudicare*“.

Zásada 11

Mali by byť ďalej preskúmané možnosti ponúkané rôznymi programami, ako napríklad programami Phare a MEDA a dôležitými špecifickými programami v oblasti justície a záležitostí vnútra, ako napríklad OISIN, Grotius, STOP, Odysseus a Falcone, pre úradníkov orgánov uplatňujúcich právo alebo súdnych orgánov. Stimulovaná by mala byť najmä odborná príprava s cieľom dosiahnutia plného pochopenia organizovaného zločinu, ako aj hodnotenia a zlepšovania spôsobov využívaných na vysporiadanie sa s ním. Na odbornú prípravu by mohli byť využité výcvikové moduly, ako napríklad moduly vypracované Asociáciou policajných škôl (AECP).

Zásada 12

Domnievame sa, že korupcia je jednou z hlavných hrozieb pre naše spoločnosti, ktorá pripravuje o majetok občanov a rovnako aj súkromné a štátne inštitúcie. Preto zdôrazňujeme potrebu spoločne vypracovať komplexnú politiku proti všetkým formám korupcie. Za týmto účelom budeme spoločne organizovať pravidelné konzultácie s príslušnými orgánmi Rady a Komisie, keď

([1]) Ú. v. ES L 191, 7.7.1998, str. 1.

budú takéto politiky vypracované, a členské štáty Európskej únie sa budú snažiť zapojiť do tohto úsilia aj krajiny CCEE a Cyprus.

Zásada 13

Súhlasíme, že na účely boja proti praniu špinavých peňazí by malo byť plne vykonávaných 40 odporúčaní FATF, smernica Rady 91/308/EHS z 10. júna 1991 o prevencii využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí [1] a Dohovoru o praní, vyhľadávaní, zabavovaní a konfiškácií príjmov z trestnej činnosti z roku 1990.

Vyjadrujeme svoj úmysel zriadiť na národnej úrovni, ak sme tak zatiaľ neurobili, finančné spravodajské jednotky podľa definície skupiny Egmont, ako „ústredné, národné orgány zodpovedné za prijímanie (a ak je to povolené, aj za vyžadovanie), analyzovanie a distribúciu príslušným orgánom, poskytovanie finančných informácií, ktoré:

i) sa týkajú podozrivých ziskov z trestnej činnosti;

ii) sú vyžadované národnými vnútroštátnymi predpismi na účely boja proti praniu špinavých peňazí.“

Zásada 14

Na zlepšenie existujúcej spolupráce medzi členskými štátmi Európskej únie a krajinami CCEE a Cyprom by sme mali čo najlepšie využiť styčných dôstojníkov a policajných sudcov a zdôrazňujeme vhodnosť rozšírenia týchto dohôd.

Zásada 15

Vykonávaním tohto paktu, ako je uvedený vo vyššie ustanovených zásadách, poveríme skupinu pozostávajúcu z expertov zo všetkých štátov, ktoré sú účastníkmi tohto paktu. Vykonávanie bude spočívať na týchto hlavných prvkoch:

— berúc za východiskový bod akčný plán Európskej únie o organizovanom zločine, na práci pri identifikácii a čelení hrozbe, ktorú predstavuje medzinárodný organizovaný zločin,

— na pravidelnom monitorovaní a hodnotení trendov v oblasti boja proti organizovanému zločinu v každej z našich krajín a, kde je to vhodné, na definovaní priorít vzťahujúcich sa na každú krajinu. Toto monitorovanie a hodnotenie bude čerpať zo spoločných hodnotení vykonaných expertmi z členských štátov a Komisie v širšom rámci procesu rozširovania aspektov justície a záležitostí vnútra,

— na plánovaní, vykonávaní a spoločnom vyhodnocovaní, ak je to vhodné, tak aj za účasti Europolu, projektov proti organizovanému zločinu, okrem iného s cieľom identifikovať oblasti, kde by technická a finančná pomoc pomohli pripraviť krajiny CCEE a Cyprus na členstvo v Európskej únii.

V Bruseli 28. mája 1998

Za Radu

predseda

J. STRAW

[1] Ú. v. ES L 166, 28.6.1991, str. 77.